

SLÄKTFÖRENINGEN

20

16

TUNBERG

önskar genom styrelsen alla medlemmar

God Jul
och
Gott Nytt År

Styrelsen 2015 - 2018 består av följande ledamöter

Ordförande	Åke Abrahamsson	Marka	0515-726042
V. Ordförande	Lennart Sandin	Herrljunga	070 218 25 96
Sekreterare	Birgitta Renström	Skövde	0500-418200
Kassör	Urban Azelius	Ulricehamn	0321-25139
Övriga	Marianne Grindeskog	Leaby	0515-37063
	Peder Wilhelmsson	Trädet	0515-51123
	Ingrid Johansson	Skörstorp	0515-32160
	Margareta Thor	Kinnarp	0515-33051
	Gösta Wilhelmsson	Trädet	0515.51248
	Margareta Andersson	Torbjörntorp	0515-31383
	Fredrika Filipsson – Shaw		
		Slutarp	070 85 37
365			
	Fleming Torstensson	Falköping	0515-33353

Sorgebud

Under hösten avled vår förre ordförande Arne Emanuelsson efter en tids sjukdom. Arnes stora insatser för föreningen kan inte överskattas; det är till stora delar Arnes förtjänst att vår förening efter så många år fortfarande frodas och växer. För många är det kanske dock Arnes oerhörda förmåga att ordna resor för föreningens medlemmar som finns i minnet. Raden av resor är så lång att de flesta nog har glömt de första. Det var alltid resor med gediget innehåll och inte minst stor gemenskap, som det bara kan bli när släktingar kommer

samman under så trivsamma former. Vi bevarar allt detta i ljust minne samtidigt som sorgen och saknaden är stor. Våra tankar går naturligtvis till hans nära och kära och särskilt till maken Ingrid.

Ingrid.jo@outlook.com

Mailadressen ovan är allt vad ni behöver veta. Det är nämligen den adressen ni skall använda när ni meddelar Ingrid att det har skett förändringar i familjekretsen. Detta hänger samman med en mycket viktig sak nämligen uppdateringen av våra släktböcker. Åren går och nya Tunbergare föds medan andra går ur tiden. Det finns ingen möjlighet att klara av detta om vi inte får reda på vad som händer i familjerna runtom i vår stora släkt. Ingrid är således den som skall få informationen om vad som har förändrats sedan sist.

Det går naturligtvis lika bra att skicka brev till Ingrid Johansson, Skörstorp
Klockaregården, 52191 Falköping.

Julhälsningskommittén har bestått av Urban Azelius, Peder Wilhelmsson och Åke Abrahamsson

Vi kommer att skicka julhälsningen digitalt till de E - postadresser vi har för att spara in lite på kostnaderna.

E postadresser - Jätteviktigt

Vi har fått in ett antal E postadresser – tack alla! – men vi behöver flera. Snälla Ni - meddela Urban din E - postadress adress genom att skicka ett mail till urban.azelius@telia.com.

Frivillig medlemsavgift

Eftersom vi inte har någon årlig medlemsavgift i föreningen har vi heller inte några inkomster utöver vad försäljningen av släktböcker inbringar och den har med åren blivit ganska ringa mellan släktmötena. Den årliga utgiften som måste klaras är att skicka ut julhälsningen vilket med tryck och porto handlar om cirka 9000 kronor. Att införa en obligatorisk medlemsavgift på vanligt vis kan endast ske efter årsmötesbeslut och förmodligen stadgeändring. Styrelsen kan dock på egen hand besluta att införa en frivillig medlemsavgift. Därför Vi vädjar därför till er, kära medlemmar, om en frivillig medlemsavgift om 30 kronor till föreningens bankkonto SEB 5105 33 030 84 för att förstärka kassan. Observera att den som är under 18 år inte skall betala någon avgift.

Den nya släktboken är outhärlig! (liksom alla de andra också - förstås!)

I den fjärde släktboken finns massor med nya uppgifter och händelser som inträffat sedan de förra böckerna kom ut. Om inte en uppgift om födda eller avlidna finns med beror det på ATT INGRID INTE HAR FÅTT VETA HUR DET LIGGER TILL. Förutom nya uppgifter har en genomgripande genomgång och rättning av tidigare uppgifter gjorts. Den första släktboken har med tiden ersatts av en pärmupplaga. Observera att Ingrid har gjort total revidering av innehållet jämförd med boken. Av kostnadsskäl lägger vi inte upp något lager av denna utan vi framställer i takt med efterfrågan. Detta innebär även en möjlighet till kontinuerlig uppdatering om så skulle behövas. Det är bara att byta ut en sida mot en annan. Av den andra och tredje släktboken finns ett betryggande antal. Passa på och köp, du ökar ditt kunnande om slakten och försäljning av släktböckerna är mycket viktig för vår ekonomi. Tänk på att alla fyra delarna bildar en helhet så du behöver alla för att ha all kunskap på hand.

Ta kontakt med Urban via mailadressen ovan eller per post till

Urban Azelius, Brunn 103, 52193 Ulricehamn. Tfn 0321-25139.
Bok 1 och 2 kostar 250 kronor vardera. Bok 3 kostar 180 kronor
Bok 4 kostar 160 kronor. Ta alltid kontakt med Urban först
innan du skickar några pengar.

Släktresa även 2017!

Trots en del motigheter blev det en släktresa 2016. Ni ser referatet på annan plats i julhälsningen. Det finns en tanke på att Bohuslän kan vara ett resmål nästa år. När detta skrivs är det långt till sommaren, mycket kan hända. Man kan räkna med att det kommer att finnas ett prospekt under mars månad. Är du intresserad skall du ta kontakt med Margareta Andersson, Margareta Thor eller Birgitta Renström. Telefonnummer hittar du i listan ovan.

Hemsidan

Vi har gjort om hemsidan under de senaste åren eller så.
Adressen är falbygden.nu - lättare adress finns inte. Skriv bara in adressen i sökfältet så är saken klar. Hemsidan är aktiv men lider svårt av brist på intressant material. Det är endast ni, kära medlemmar, som kan åstadkomma detta så skicka bilder, notiser, ja nästan vad som helst som handlar om vår släkt till hanske.abrahamsson@gmail.com så blir det publicerat.
Släktresan den 7 juni 2016 - Så berättar Ingrid E Johansson.

Så åker vi i tidig morgon skön	Så smörjer vi kråset igen
Från Falköpings medborgarhus	Från buffén så rikligt och gott
För att ta oss runt den långa sjön	Bantarresa är det ju ingen
Medan dagen än är ljus	Om någon nu det trott

Förmiddagskaffe med kaka och fralla	Nästa stopp är Vadstena stad
Vi njuter i Klockargården, Askersund	Och Birgittas kloster där
Mätta blir vi då verkligen alla	Efter guiden vi går på rad
Ja magen blir trind och rund	Och får veta vad som hände här

I Vätterns väveri de finheter gör På egen hand en lite promenad

Inget latmansgöra minsann I denna lilla fina stad vi hinner med
Nej noggrant som sig bör Att röra på sig gör en glad
Då blir duken så väldigt grann Sen vi skyndar till bussen för att hinna med

Resan går sedan till Motala stad Så åker då bussen till Gränna
Till Skepparpinan minsann Hur chauffören klarar dessa gator små
Men den gör varje man glad Är ett under måste jag bekänna
Vi till en god middag hann Hade jag kört så hade ni fått gå

På Strandterrassen vi njuter vår kaffekopp Vi tackar för väl planerad tur
Med fralla och kaka så god igen Vi hann ju också prata med varann
Sedan i bussen för hemfärd opp Och ingen blev på färden sur
För att komma till Falan igen Och innan kvällen hem vi hann.

Resedeltagarna från sommarresan 2016 – ett härligt gäng!

Abraham och Ulrica på äldre dar.

Mina farföräldrar träffade jag inte så värst många gånger. Visserligen bodde de bara fyra mil ungefär från Broddetorp, men det var besvärliga tågförbindelser och dessutom långt från stationen till deras hem. Bilar fanns ju inte mer än i de större städerna och ville man inte åka tåg med alla ombyten och andra besvärligheter, så återstod endast att åka hästskjuts, och det var inte så muntert att färdas fyra mil efter häst. Lång tid tog det också. Några gånger var jag i alla fall med i Börstig, bl.a. då farfar och farmor firade guldbryllöp. Och några gånger kom farfar och farmor och gästade oss några dagar å rad. Farfar hette Abraham Göran Andersson och var född den 12 mars 1830 i Brismehed. Han var son till Anders Johansson, som

väl var jordbrukare men dessutom trakterade fiol så duktigt att han mycket ofta anlätades som spelman på bröllop. Jag har hört olika uppgifter om antalet bröllop, som han spelat på; tvåhundra och trehundra. Vilket som är riktigt lär väl inte gå att få reda på, men även tvåhundra är ju en imponerande summa. Fiolen lär förresten finnas kvar hos någon åt Börstig hållet Kvar i slakten finns den inte, såvida ej kusinerna i Börstig återköpt den. På grund av faderns spelmansyrke kallades farfar alltid som pojke för "Spelemans Abram".

Farmor hette som ogift Ulrika Sofia Samuelsdotter. Hon var född den 4 juli 1835, även hon i Brismened. (Enligt en uppgift från mina kusiner skulle hon varit född i Börstig den 3 juli 1835. Denna uppgift skall vara hämtad ur kyrkoböckerna. Så skall även den första uppgiften här ovan vara, och då den är nerskriven av min far, så torde den vara tillförlitligast).

För att vara karl var farfar inte särdeles högväxt; jag tror att farmor to.m: var något längre än han. Båda voro magerlagda i motsats till min mormor, som var mycket korpulent.

Farmor ägnade all sin omsorg åt hemmet och hushållet med ordning och reda. Jag tror att hon var rätt allvarlig till sin läggning. Däremot var farfar nog även lättare lynesläggning, ehuru far brukade påstå, att han var erack och envis. Vad jag kommer ihåg av farfar är kanske allra mest hans pedantiska noggrannhet i alla sysslor han uträttade. När han tex. sågade ved, som skulle användas till köksspis och kakelugnar hade han en mätsticka för att alla vedträn skulle bli exakt lika långa och travningen av veden sålunda skulle bli så jämn och fin som möjligt Han hade på gamla dar som hobby att snickra träskor, träslevar och träskedar och så välgjorda träslöjds alster får man nog sällan se ens i de finaste hemslöjdsaffärer. Vi barnbarn fingo ibland ett par av hans träskor i julklapp. De voro gjorda efter måttagning av foten och riktiga prydnadssaker. Felet med träskor är att hur tjocka strumpor man än har, så äter träskorna väldigt på vristerna så det blir sår. Kanske kunde man tränat

upp sig. De voro dock oöverträffliga att slå kana med på is, särskilt sedan de blivit slitna ett tag. Den egenskapen hos träskorna var väl inte så trevlig för vuxet folk, men för oss barn var det träskornas största förtjänst Slevor och skedar av farfars tillverkning voro också enastående såväl beträffande utseende som i användning.

Träskorna gjordes av alekubb; skedar och slevor av hårdare virke såsom ask eller oxel. Fram till ålderdomen ha de mina farföräldrar skött sin gård (den som nu Elias har). D.v.s. det var först när krafterna inte räckte till för jordbruksarbetet, som gården överläts till sonen Adolf. Farfar lät då på ett litet gärde bygga en mindre stuga inte långt från boningshuset på gården. Där bodde sedan farfar och farmor till sin död. Farmor dog i dec. 1910 och farfar levde till i jan. 1914. Han skötte sig själv in i det sista, men Adolf och hans familj tittade ju in till honom dagligen och han fick väl då ett och annat handtag i sysslorna. En morgon, när de kom till honom, låg han död vid sängen. Det var hjärtat som stannat utan någon föregående sjukdom. Farmor låg visst till sängs någon liten kort tid, innan hon dog, men även hon hade eljest en ovanligt god hälsa in i det sista. Mina farföräldrars stuga flyttades till något samhälle (Trädet?), så den finns inte kvar på den plats där de gamla bodde.

I motsats till morfar var farfar ej intresserad av kommunalpolitiska uppdrag och innehade troligen aldrig några sådana. På min mors sida voro de följande syskon: Emma, gift med August Jonsson, Johan, gift med Hilda från Händene, Hilda, gift med folkskollärare K. A. Abrahamsson och Anna, gift med Konduktören vid Uddevalla Vänersborg Herrljunga järnväg Hilmer Jonsson, först bosatt i Vänersborg och senare i Uddevalla.

På fars sida voro följande syskon: sonen Alfred (hustru Klara), dottern Augusta (make Ville), sonen Adolf (hustru Hilda), sonen Klas - min far -(hustru Hilda) och dottern Kristina (make Carl Blomdahl, föreståndare för tvättinrättningen vid Västgöta

regemente). Dessutom fanns det på såväl fars som mors sida syskon som dött i späda ålder.

Om Margit Johansson Wramdemark

En berättelse som Margit själv skrivit ner. För att komma rätt hänvisar jag – som vanligt – till den första släktboken sidan 401. Berättelsen startar med att Margit föddes 1921 och vi återger valda delar eftersom den är väldigt omfattande. Det är dottern Ulla gift Gustavsson som ställt detta förnämliga material till vårt förfogande.

Jag föddes på gården Hallan i Brismene den 26 maj 1921 som var en torsdag skriver Margit. Edla Josefsson från Trädet var barnmorska. Det gick bra och mor och far var nog lyckliga. Mamma talade om att de gamla pingstliljorna som luktade så gott blommade i riklig mängd i landet vid gaveln på stugan. Vår kära Edla fick med sig en stor bukett hem. Det var en ljuvlig vår när jag kom till världen.

Margit på äldre dagar fotograferad vid hemmet i Borås där hon bodde under den senare delen av sitt liv.

Efter det att mamma och pappa gifte sig var dom sambrukare med farfar på gården. Sedan omkring 1925 var morbror Paul och pappa arrendatorer av gården till 1930 då han tog en egen gård - Lillagården i Döve.

Vi hade en sommarflicka från Stockholm som var 14 år och som kom 1924 och 1925. Hon var en rar och trevlig flicka. Vi har haft god vänskap under alla år. Hon är nu 98 år (när detta skrevs) År 1928 fick vi en dräng som hette Anders Johansson och som var från Veddige i Halland. Han var hos oss i många år. Var fotograf

bland annat, Vi hade ingen telefon då, då hittade Anders och Paul på att vi skulle ringa till morfar och mormor i Tornarp. De köpte tråd och drog genom buskar och snår men högt så att ingen gjorde sig illa. Vi hade lurar från radio och vi stå och ropa hallå till någon hörde oss. Det gick bra så de utökade det (nätet) till Döve där Paul bodde. De fick ha det ett par år sedan blev det förbjudet. Fick inte ha tråd över vägar. Men vi fick riktig telefon strax efter, det var jätteroligt att ringa till varann.

Paul (min far således) ville aldrig tala om det där telefonföretaget av någon anledning. Det var ju faktiskt ändå ganska fiffigt.

Paul Abrahamsson och drängen Anders (till vänster) som omnämnes i texten. Paul – således min far – talade ofta om Anders som även besökte oss några gånger långt senare. Om pappa någonsin haft en favorit så var det denne Anders.

År 1928 fick mamma två flickor. De föddes hemma i hemmet på vintern så det var inte så varmt so m det skulle behöva varit, de var små och klena. Den ena levde bara ett par dagar den andra levde 14 dagar. Farfar fick nöddöpa dem, de skulle heta Rut och Ethel. Jag var mycket ledsen när den sista dog, hade glatt mig åt dom. Mamma blev sjuk efteråt, hon fick blodpropp i benet, hon skulle logga alldeles stilla i 14 dar. Svar det förr, en av mammas var mormors systrar var hemma och hjälpte till. År 1929 kom Svenskbyborna till Sverige från Ukraina i Ryssland. Vi tog hem till oss en flicka;

Hon hette Elfrida Annas och hennes mamma hon hette Margareta. Frida var väl 14 år och fick gå i skolan sista klassen. Hon blev som en storasyster till oss. Mamman flyttade efter till en dotter i Svartsjölandet där de fått en gård. Hon var så sjuk av malaria flera gånger när hon var hos oss. En syster till Elfrida fick komma till Västarp, en stor gård i Brismene. Hon hette Lydia Annas och var äldre än Elfrida. Frida stannade hos oss i fem år. Nu lite om min barndom. Jag kommer ihåg ett minne, var fyra år när Ingvar döptes. Det var nog pastor Linden som döpte. Jag var lite rädd så jag satt under en stol i köket mycket länge. Vi lekte med hemgjorda saker som trådrullar,, klossar och små bollar. Vi var ju tre barn och hade roligt med varandra. Vi spelade spel, fia var populärt. En grannpojke Sune, kom ofta och var med oss.

Gården Hallan i Brismene där Margit växte upp. Not. Pappa använde aldrig namnet Hallan utan Äckrorna /Äckrera/Allt tyder på att här har vi två namn på samma gård. Äckror är en gammal beteckning på åkrar i vila. Från höger pappa Gustav, framför mamma Hildur - Margit, Vera och Ingvar. Längst till vänster är Lydia Annas.

Vi var ju tre barn och hade roligt med varandra. Vi spelade spel, fia var populärt. En grannpojke Sune, kom ofta och var med oss. Vi hade också våra djur , vi hade vår snälla hund sankt bernhard, och i ladugården kossor, kalvar och även små grisar och får och så våra gulliga kattungar. Vi var ofta med i ladugården när pappa och mamma jobbade där. I den lilla ladugården hade vi våra hästar. Fyra stycken arbetshästar och ofta hade vi fölungar, de var mycket fina. I denna ladugård hade vi också höns och grisar. Suggor med smågrisar som fick

växa upp. I samma ladugård på logen hade vi en gunga – ett långt bräde i vars ände var fäst rep upp i taket. Så gungade vi, det var hisnande roligt. Vi red också på vår snälla häst Herman. Det blev aldrig tråkigt, min syster och jag har alltid hållit i hop och det gör vi också på gamla dar. Ingvar fick alltid vara med oss tyckte vi var snälla mot lillebror. Det roligaste han visste vara att reta oss. Vi hade det gott, var aldrig hungriga men vi fick spara på mycket. När vi skulle äta bad vi alltid Gud välsigna maten och vi satt stilla och tysta vid matbordet. Pappa satt alltid på soffan. När vi var trötta fick vi ligga med huvudet i hans knä. En av oss låg på bakskenken och en kröp upp intill spisen, det var en häll utanför ugnen där man bakade brödkakor. Detta hände när vi blev trötta på kvällarna. Mamma lagade god mat av det hon hade i slutet på tjugotalet.

Dom fick dåligt betalt för det dom sålde men vi odlade spannmål så vi hade till bröd och så hade vi mjölk som vi kunde separera så fick vi grädde till smör och vi gjorde ost också. Vi hade ingen kyl men en bra jordkällare. Då fick vi springa fram och tillbaka, den stod sig bra i källaren. Så hade vi grisar som vi slaktade då och då. Då vankades mycket godsaker som sylta och grynkörv som var så god samt kött och fläsk. Så tillhörde vi Brismene missionsförsamling som farfar var ordförande i. Vi hade resande predikanter som kom till mötena. Farfar och farmor tog ofta emot dessa på nattlogi och mat. Dom hade ett litet fint rum på andra våning som vi kallade predikantsrummet. Det var alltid fint bäddat. Så kom jag ihåg farmors blommor i glasverandan, det var flera sorters pelargoner, det var så vackert. Vi blev större och fick hjälpa till både i ladugården och på åkrarna. Vi hade en slättermaskin som samlade ihop havren som vi fick binda neker av. Tog ett band runt neken snurrade på

detta flera gånger och stack in ändan bakom. Det var en hel vassa korsnässlor så man fick stick på stick, vi hade långa armar men det gick igenom ändå. Mamma kom med den efterlängttade middagen som vi åt i ett litet rum bredvid ladan. När vi ätit gick vi alltid och lade oss i höet i ladan, det var alltid så hemma. Våra åkrar hade namn – den stora utanför huset kallade vi Brätta, nedanför på andra sida kanalen låg Lerunga och bakom Lilleskogen. Bakom ladugården hagen och Lillebrunn. Det var en ovanlig brunn som aldrig sinade hur torrt det än var. Så var det Lillyckan och Boabacken. Där var två källare, den ena var så bra så vi kunde använda den till potatiskällare. Vi hade också en hällkista där vi hittade en del gamla saker. Sedan kom storskogen, genom mossen gick en väg till mossen. Det var mycket bra vatten till kossorna. På ett ställe växte blåsippor. Så kom den stora mossen med sex stora tegar. Korna betade en del annars brukade vi den och hade hö och havre. Vi hade lada mitt på som vi körde in höet i, utanför rann den kanal som rann på gården hemma och rann ut i Lidan som gick vid gränsen. Våra mossar och Jäla mossar. Det var mycket bra vatten till kossorna. På vissa ställen var åt ganska bred, vi kallade detta huljer, vi gjorde sävmattor och försökte simma. Det gick riktigt bra, men lärde oss inte att simma på riktigt som skada var. Det var mycket vass i ån. Tog upp säven och så vävde mamma mattor av den. Gulvarp och solvat fyrkanter, de blev så vackra till vår sal, de låg tätt tillsammans på golvet. Mycket vackra. Vi hade mycket lingon i skogen. Mamma var det ut och plockade ensam, Då kom en hel älgfamilj, hon blev så rädd, men de försvann efter ett tag. Mamma hann hem med två fulla hinkar. Vi hade ängar där vi slog höet med lie. När farfar orkade slog han med lie. i flickor fick räfsa ihop höet i breslor som fick

torka. Det tråkigaste var när vi rensade rovor. Det var varmt och tog så lång tid. På dagen betade kossorna på mossen, jag var och hämtade dem många gånger, till mossen var det knappt 2 km. Vi mjölkade hemma i ladugården när vi hade fått mjölkmaskiner i slutet på trettioalet. Innan dess fick vi mjölka för hand, vi hade nog 20 kor på sommaren. En händelse kommer jag ihåg, jag och Anders skulle mjölka uti hagen, jag var 14 år. Anders hade bråttom, det var lördagskväll, mjölkade sina kor till hälften. Jag fick sitta med mina långt efteråt och så skulle mjölken kylas. Jag var riktigt lessen och arg. Mamma och pappa var i Göteborg på en mäsas. Ingvar och Vera var med dem. När dom kom hem, fick jag en klocka, då blev jag glad och glömde korna. Vi hade två kilometer till affär skola och missionshuset. När vi gick i skymning eller mörk kväll hade vi en liten skog att gå förbi med en lada som de kallade Skears lada. Det var lite ruggigt att gå förbi, gick alltid fortare då. Såg också på Börsholmens gård neråt modernas lägre marker ljussken på flera ställen. Vi kallade dom lyktgubbar men det var nog gas som slog upp ur jorden. På skolvägen stannade vi vid Skattegården. I ett stort träd bodde en uggle med sina ungar, Hon stack ut sitt huvud, ibland blev hon lite irriterad på oss så vi fick springa därifrån. Ibland var vi i Skattegården och lekte med barnen där de hade en stor lekstuga som hette Gråbo, den var stor som ett kök, allt möjligt hade dom där. Där var toppen att leka där. Minns en händelse – Farfar och hade kalas på båda sina barnfamiljer – Annas och Gustav. Annas tös Birgit, ett år äldre än jag, skulle lyfta mig men hon orkade inte riktigt utan släppte mej och hamnade med huvudet på den öppna vassa dörren till kakelugnen. Hon var väl tre och jag två då. Det blödde hemskt men mamma plåstrade om det hemma. Jag har

ärr efter det ännu. Vi gick i söndagsskola på söndagarna. Vi hade våra kära lärare Karl Pettersson och Johan Jansson. Pappa var en duktig jordbrukare, ha skötte gården så fint, kunde plöja och harva så bra. Han var en verklig djurvän han kunde stå och klappa sina djur, särskilt hästarna. De sista ha gjorde på kvällarna var att gå in till hästarna och ge dem hö. Mamma var också duktig, hon var husmor och klarade av allt som en husmor bör kunna. Dessutom var hon en duktig sömmerska, vi hade så fina kläder, klänningar och kappor. Ingvars kostymer sydde hon också. Pappa fick nog köpa sina kostymer men vardagskläder sydde hon. Mamma hade en stickmaskin som hon stickade strumpor åt oss med. Dom stack lite i början med sedan blev dom bra. Det kom knallar och sålde kläder. En som hade bra sortering var en som vi kallade länge Johansson. Han hade två stora knyten på en jättestor cykel med en pakethållare fram och en bak. Han bredde ut sina varor, det var spännande ...